



КОЗЛЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

завідувач учбово-наукової лабораторії кріогенної техніки фізико-математичного факультету НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», керівник секції «Технологічні процеси та перспективні технології» КРНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді»



МІКУЛЬОНОК ІГОР ОЛЕГОВИЧ

професор кафедри хімічного, полімерного та силікатного машинобудування Інженерно-хімічного факультету НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», доктор технічних наук, професор, старший науковий співробітник, заслужений винахідник України



ШАНОВНИЙ ЮНИЙ ВИНАХІДНИК!

Вітаємо тебе: твій талант та наполегливість допомогли тобі приєднатися до когорти тих, хто рухає цивілізацію вперед, адже історія людства – це, певною мірою, історія його винаходів від колеса до інтернету. І ти вже зробив свій внесок у розвиток світової винахідницької думки, навіть, якщо твій винахід не стане «вибухом» у цій галузі: багато хто з винахідників світового рівня зазначав, що їх «великим» відкриттям передували «маленькі».

Але твій винахід – це не тільки «витвір» твого «інтелектуального мистецтва», це інтелектуальний «продукт», який може значно покращити твій фінансовий стан. Та для цього потрібно оформити ПАТЕНТ на винахід! Для того, щоб ти зрозумів значущість цього, пропонуємо тобі лише 2 історії...

У 1970 році Дайсуке Інуе, нікому не відомий барабанщик музичної групи, що розважала клієнтів у японських ресторанах, волею обставин запропонував одному з прихильників «сольного» співу запис мелодій, що традиційно виконувались під час цих вечорів, на магнітофонній плівці. А далі йому спало на думку: чому б не створити такий механізм, який, як оркестр, буде відтворювати популярні мелодії, під які кожен бажаючий зможе відчути себе Френком Сінатрою або Едіт Піаф?.. Він

його створив й назвав «КАРАОКЕ» -- «пустий оркестр»... Але не здогадався оформити патент на винахід... Важко уявити, яким є прибуток компаній, котрі збагатилися на виробництві CD-дисків із караоке, але це вже зовсім не його історія...

Ми не будемо згадувати імена Білла Гейтса та Ілона Маска – ти й так усе знаєш. Але не тільки у країнах-індустріальних лідерах світу можна заробляти на винаходах та патентах на них. Харківські винахідники Сергій та Володимир Зозулі разом із Сергієм Александровим створили хімічну речовину для моторного масла та оформили на неї патент, вартість якого складає 3 млн \$.

Чом би й ні?..)

КРОК 1

ВИВЧІТЬ ЗАКОНОДАВСТВО З ПИТАНЬ ПАТЕНТУВАННЯ

Аналізуєте законодавство країни, в якій хочете запатентувати винахід (передусім, України, оскільки, відповідно до законодавства, заявка має бути подана, насамперед, в Україні; Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (3687-12)). Якщо цікавить патентування в кількох країнах, то варто вивчити **Patent Cooperation Treaty**, а також конвенції. Наприклад, **European Patent Convention**.



КРОК 2

ВИЗНАЧТЕ РІВЕНЬ ПАТЕНТУВАННЯ: ВИНАХІД АБО КОРИСНА МОДЕЛЬ

Тривалість розгляду заявки на **корисну модель** натеper в Україні (від подання до отримання патенту) – 4-6 місяців (якщо все зроблено вірно і в експертизи не буде запитань). Тривалість розгляду заявки на **винахід** натеper в Україні (від подання до отримання патенту) – 2-3 роки (залежно від експерта та якості оформлення заявки).

Критерії патентування винаходу: світова новизна, промислова придатність, винахідницький рівень.

Критерії патентування корисної моделі: світова новизна, промислова придатність.

Далі визначають **об'єкт патентування:** спосіб, пристрій, речовина. Цілком можливо, що ваше технічне рішення потрібно охороняти і як спосіб, і як пристрій, і як речовину. Або кілька способів і кілька пристроїв (залежних або незалежних).



КРОК 3

ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ, ЩО САМЕ ВИ – ТА ПЕРША ЛЮДИНА, ЯКА СТВОРИЛА ЦЕЙ ВИНАХІД

Проведіть патентний пошук, вивчіть рівень винаходів й оцініть ризики відмови у видачі патенту – як на підставі відсутності світової новизни, так і винахідницького рівня для винаходу або світової новизни для корисної моделі. Практика свідчить, що винахідницький рівень – саме той критерій, який дуже часто недооцінюють заявники.

Патентний пошук проводиться як по патентних, так і по безпатентних документах (книжках, статтях, збірниках конференцій, каталогах фірм і виставок, рекламних буклетів тощо). Якісний патентний пошук вимагає високої кваліфікації й достатньо багато часу.



КРОК 4

ПІДГОТУЙТЕ ЗАЯВКУ НА ВАШ ВИНАХІД

Готуєте заявку, а саме формулу, опис, реферат, креслення. Не забудьте про залежні й незалежні пункти формули, а також приділіть увагу тим ознакам, які включаєте до формули вашого винаходу.

Написання хорошої формули – це мистецтво!

Патентна формула може складатися з одного або кількох пунктів. Якщо спростити і не вдаватися в термінологію патентного законодавства, то пункт – це окрема “модифікація” вашого технічного рішення. Наприклад, ви запатентували холодильник із вбудованим контролером і динаміком, який щоразу, коли відчиняєш дверцята, приємним голосом нагадує про користь сезонних овочів і фруктів – вони лежать на полицях, але ви не діставали їх уже кілька днів. Це – пункт перший. Другим пунктом формули може бути той самий холодильник, що додатково містить пов’язаний із контролером таймер, завдяки якому в різний час доби голос озвучує різні меседжі, наприклад, що після 18.00 їсти шкідливо.

Такі пункти називаються залежними. Є ще й незалежні пункти. Наприклад, апаратно-програмний комплекс для обробки даних у пошуковій системі та спосіб для обробки даних у пошуковій системі – це два незалежних пункти.

ПРОТЕСТУЙТЕ ФОРМУЛУ ВАШОГО ВИНАХОДУ

Для цього уявіть себе на місці своїх конкурентів. Чи можуть вас обійти? У який спосіб? Чи є заявлений вами об'єкт новим, чи має винахідницький рівень і промислову придатність, тобто чи може бути використаний у промисловості? Чи потрібно вносити зміни в підготовлені вами документи? **Якщо так – коригуйте.**

Краш-тест своєї формули бажано зробити до того, як подаватимете заявку. Звичайно, можна зробити і після, але за наступні внесення змін передбачено збір. До того ж, ви будете в них обмежені – вони можливі тільки в межах первинно поданих матеріалів.

Наприклад, повернемося до нашого холодильника. Уявіть, що ви подали заявку, знайшли потім схожі рішення, тож вирішили “доповнити” своє рішення замком, який блокує холодильник після 22.00. Такі зміни ви вже зробити не можете, адже в реєстраційній заявці ви такий замок не вказали.



КРОК 6

ПІДГОТУЙТЕ АРГУМЕНТИ НА СВОЮ КОРИСТЬ, ЯКЩО ВАМ ВІДМОВЛЯТЬ У ПАТЕНТУВАННІ

Поставте собі питання, **чи є у вас план “Б”** в разі відмови в патентування вашого винаходу. Наприклад, концепція внесення змін до заявки. Або тезисні відповіді для пояснення експерту патентного відомства, чим ви вирізняєтеся і в чому ваша новизна (винахідницький рівень) у порівнянні з конкуруючими винаходами.

Не шкодуйте часу і обов'язково виконайте роботу за всіма перерахованими вище кроками, що передують подачі заявки. Тоді ваша підготовка сприятиме позитивному результату далі.

КРОК 7

ПОДАВАЙТЕ ЗАЯВКУ

Як правило, це найпростіший етап на шляху до патентування. Заявка подається до патентного відомства у паперовій або електронній формі. Щодо електронної форми, просто завантажити дані про вас і підготовлені файли недостатньо – всі документи мають бути завірені вашим електронним цифровим підписом. За подання заявки сплачується збір.

ЯК ВАРИАНТ: ПОДАЧА МІЖНАРОДНОЇ ЗАЯВКИ АБО ЗАЯВОК В ІНШІ КРАЇНИ І ПРОЦЕС ДІЛОВОДСТВА З ПАТЕНТНИМИ ВІДОМСТВАМИ РІЗНИХ КРАЇН

Міжнародна заявка - не обов'язковий етап, і, насправді, можна відразу подавати заявки до відомств інших країн. Але зазвичай це можна зробити тільки протягом 12 місяців з дати подачі першої заявки. І необхідно надати переклад усіх матеріалів мовою країни, куди подаєте.

Міжнародна заявка дозволяє “забронювати” винахід і “відтягнути” термін подачі заявки до 30, а іноді 31 місяця з дати подачі першої заявки. Виграний час дозволяє вам зробити тест технології, визначитися, які країни вас цікавлять, а також розподілити витрати на патентні переклади, мита за місяцями тощо.

Варто дотримуватися й інших формальностей. Наприклад, в Україні ви можете подати заявку одразу на юридичну особу, а в США заявка подається тільки на фізичну особу і, якщо є бажання, щоб патент перейшов до юридичної особи, то щойно подавши заявку – подавайте акт про передачу прав на винахід.



КРОК 9

ОЧІКУЙТЕ РЕЗУЛЬТАТ

Якщо виконали всі перераховані пункти, стискаємо кулачки і схрещуємо пальці. В Україні патентування корисної моделі за стандартною процедурою триває 7-9 місяців, за прискореною – 2-3 місяці. Патентування винаходу – 1-2 роки і 7-9 місяців відповідно. Весь цей час не забуваємо переглядати пошту і відповідати на додаткові запити від патентного відомства. Вони можуть бути. І за формальними питаннями, і за сутністю. Наприклад, не дотримано термінологію або експерт знайшов більш ранні подібні технічні рішення та вважає, що ваше не є новим. Виправити всі недоліки заявки можна самостійно, або ви можете звернутися по допомогу до патентного повіреного. Проте важливо пам'ятати, точність і час – ті два чинники, які мають грати на вас, а не проти вас. Інакше розробка “перейде” до інших.



ОЗНАЙОМТЕСЬ ІЗ ВАРТІСТЮ ОТРИМАННЯ ПАТЕНТУ

Вартість оплати патенту для неприбуткової організації (МАН).

Вартість одержання патентів України, грн:
– на корисну модель:

Категорія заявника	Збір за подання заявки	Збір за експертизу по суті	Збір за публікації про видачу патенту	Державне мито	Разом
Від неприбуткової організації (МАН)	960	–	240	17	1217

Тривалість розгляду та видачі патенту – у середньому 6 місяців

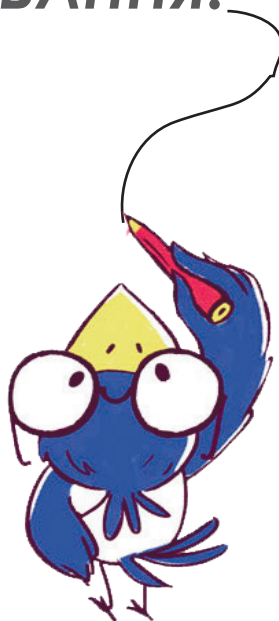
– на винахід:

Категорія заявника	Збір за подання заявки	Збір за експертизу по суті	Збір за публікації про видачу патенту	Державне мито	Разом
Від неприбуткової організації (МАН)	320	1200	80	17	1617

Тривалість розгляду та видачі патенту – у середньому 2–2,5 роки. Можна офіційно пришвидшити (вартість пришвидшення -- 6000...8000 грн)

Треба додати копію документа про те, що організація є неприбуткова.

**БАЖАЄМО ВСІМ УСПІШНОГО
ПАТЕНТУВАННЯ!**



Якщо у Вас виникли питання з алгоритму патентування винаходу, звертайтеся за роз'ясненнями за тел.: 068 350 77 07 (Козленко Олег Володимирович)

Козленко О.В., Мікульонок І.О.,
«Твій перший винахід»
Відповідальний за випуск Поліщук І.Ю.
Редактор Земляк Н.Я.
Дизайн, верстка Ковтун М.Я.

